

til Finanslov for 1938—39 at ville fremsætte nedennævnte Ændringsforslag som stillet af Undervisningsministeriet:

Til § 26 I. B. 12. B. Nyt Nummer.

Til Ombygning af den Sønderborg Forberedelsesskole i Likvidation tidligere tilhørende Ejendom ..... 19 000 Kr.

Det tilføjes, at man agter at fremsætte Forslag i Overensstemmelse hermed som Ændringsforslag til Tillægsbevillingsloven for 1937—38.

JØRG. JØRGENSEN.

Til Folketingets Finansudvalg.

E. Torkild-Hansen,
Fm.

262

Undervisningsministeriet. København, den 28. Februar 1938.

Journ. Nr. 1239/38.

De omfattende Udgravninger, Nationalmuseet siden 1934 har foretaget paa Trelleborg, har givet de mest overraskende Resultater. Der er fundet et meget storstilet og meget sindrigt konstrueret Fæstningsanlæg fra ca. 1 000, hvortil intet Sidestykke kendes hverken fra Danmark eller fra noget andet Land, og som ganske vender op og ned paa vore Forestillinger om Vikingetidens Ingeniørkunst. Det ligner hverken Oldtidens Tilflugtsborge eller Middelalderens Herreborge, men maa forstaaes som en stærkt befæstet Lejr for en stor Garnison paa 2 000—3 000 Mand. Der er foreløbig fundet Grundridsene af 28 Militærbarakker af næsten 30 m Længde, alle ens og af en højt ejendommelig, elliptisk Form, som aldrig tidligere er paatruffet. Det mest ejendommelige ved Anlægget er den fuldkommen matematiske Nøjagtighed, hvormed det er konstrueret i Terrænet: En cirkelrund Vold med Porte mod de fire Vardshjerner omslutter en Plads med fire ensartede Bygningskarreer. Uden for denne Hovedborg ligger en Forborg med Huse, hvis Længdeakse alle peger nøjagtigt ind mod Hovedborgens Centrum. Bygningernes Grundplaner markeres nu med Cement i Terrænoverfladen, efter at Undersøgelse og Opmaaling er afsluttet. Fra et Udsigts-taarn, som tænkes opført i Anlæggets Centrum, vil den smukke og regelmæssige Konstruktion kunne overses og give Publikum et imponerende Indtryk af, hvilket stor-slaaet Bygningsanlæg her engang har ligget. Beliggenheden er desuden i landskabelig Henseende overordentlig smuk, og der er næppe Tvivl om, at Trelleborg vil blive en Seværdighed, som vil kunne tiltrække et stort Besøg, saafremt alt indrettes saa anskueligt og oplysende som muligt.

For at dette kan ske, vil det imidlertid være meget ønskeligt ikke at indskrænke sig til at markere de ejendommelige Grundplaner i Marken, men paa et velegnet Sted uden for Voldanlægget at opføre et Hus i fuldt Format, der viser, hvorledes man maa tænke sig, at Husene har set ud. Der er ganske vist med Hensyn til deres Konstruktion adskillige tvivlsomme Punkter, men der er dog under Gravningerne gjort saa mange lagttagelser, at man paa Grundlag deraf vil kunne opføre en Bygning, der giver Publikum — og ogsaa Videnskabsmændene — et anskueligt og i Hovedtrækkene korrekt Billede af disse Vikingehuse. Huset maa opføres af Egeplanker, og der maa foretages en Række særlige Foranstaltninger for at sikre Plankerne mod Forraadnelse. Det vil derfor blive ret bekosteligt, anslaaet kan Udgiften opgøres til 30 000 Kr.

Da Udgravningerne og Markeringen af Hovedanlægget vil være afsluttet i Løbet af 1938, vil Trelleborg kunne aabnes for Publikum næste Forsommer, og det vil da være af stor Betydning, at den foreslaaede Rekonstruktion af et af Husene er færdig. Dette vil nødvendiggøre en Bevilling paa 15 000 Kr. for hvert af Finans-aarene 1938—39 og 1939—40. Det maa antages, at der gennem den Entréindtægt, der tænkes taget, vil kunne indvindes en ikke ubetydelig Indtægt for Museet.

Udgifterne til Arbejderne i Marken har været tilvejebragt dels gennem en